Pıngıdık'ın İzinde

Antalya'nın çok kısıtlı bir bölgesinde seyirlik oyun denilen bir geleneğin adı pıngıdıktır ve bu gelenek konusunda pek az bilgi bulunmaktadır.

Kimisine göre bu gelenek Alevilerle ilişkilidir, kimilerine göre Tahtacılarla bağlı Alevilerle, kimilerine göre Alevi değil de Türkmenlerle ilgilidir.

Aleviliğe dair vurgu, köyün Alevi olmasından; Türkmenliğe dair vurgu ise geleneği, aynı Aleviliği de şamanlığa bağlı bir Orta Asya kökenlilik olarak tanımlamak içindir.

Yani İran kökenden ayrı bir Alevilik şamanlık kökenli bir paganlıktır ve senkretik dokuda İslam sadece bir araçtır, Zentralasien kökenli tanım yapanlar için ve bu geleneği mezhepsel açıklamalarıyla yapanlar için de gelenek paganlık kökenlidir.

Pıngıdık erkekler içinden seçilir, keçi veya koyun postu giymiştir, yüzü siyaha boyanmaktadır, omuzda sopa vardır, evlere gider tuz – un – çörekotu toplamaktadır, gece ateş etrafında dans edilirken ortaya çıkar, köy meydanında büyük ateş yanarken bu da buraya topladıklarıyla gelir…bereketin temsili olarak anlam taşımaktadır.

Etkinliğin asıl zamanı Nevruz'dur, Yeni Gün'dür.

Bu gelenek Hıristiyan'taki İsa'nın Doğumu - Noel festivalleriyle benzerlik taşımaktadır.

Köyün bulunduğu Finike için Vital Cuinet şu bilgileri aktarmıştır:

> La population de Finika est d'environ 3,000 habitants, composée en grande partie de chrétiens grecs orthodoxes venus des îles de l'Archipel pour faire le commerce.

Alevilikte böyle bir geleneğe dair tam bir benzerlik yoktur, bölgede buna benzer başka bir köyle böyle bir gelenek de yoktur.

Alevilikte buna benzer festival Malatya'daki bazı Aleviler arasında da kutlanılan Kış Yarısı'dır:

> Gağant da üç günlük bir oruçtan sonra Ocak aynın ilk yarısı içinde kutlanan bir bayramdır. Kadınlar Gağant'tan sonraki üç gün en işi yapmazlarmış.
>
> ...Sonradan Hıristiyan Ermenilerin bir bölümü de Alevileşmiş olsalar bile, Dersim Aleviliğinde Hıristiyanlıktan çok Ermeni Zerdüştiliğine ait inanç öğelerine rastlanmaktadır. Bunun anlaşılabilir bir nedeni de, Gağant ve Medağ gibi olasılıkla Ermeni Hıristiyanlığı üzerinden Aleviliğe geçmiş olan kimi dinsel pratiklerin de Zerdüşti kökenli olmalarıdır.

Gağant Ermenice Yeni Yıl Günü anlamına gelmektedir(Կաղանդ - նոր տարի):

> Each year, of course, has a beginning, which is called New Year's Day (in Armenian : Nor Dari, or Ananor, or Gaghand, which is cognate with the word " calendar ").

Orta Anadolu'nun farklı yerlerinde ve Sünni yerleşim yerlerinde de kutlanılan Saya Gezmesi isimli festival her ne kadar benzerlik taşısa da koç katımı ile ilgili olma gibi bazı farklılıklara sahiptir.

Buna benzer adetlere Anadolu gibi İran'da da rastlanılmaktadır.

Erman Artun *Tekirdağ ritüelleri ve Balkanlardaki varyantları* isimli makalesindeki ifadeler, bu adetleri Orta Asya'ya yani şamanlıkla bağdaştırma indirgemeciliği olarak kabul edilebilir:

> Tekirdağ'da tarımda bolluk ve bereket için oynanan büyüsel nitelikli, kökü Orta Asya'ya şamanizme dayanan bir ritüeldir.

Erman bey yazmadan yazmıştır, tanım yapmıştır. Daha sonra ritüel hakkında bilgi vermiştir(!) ve başka yerde de ritüelin Türk olduğuna emin olduğundan başka oyunların Bulgarlaştırılmış olduğunu düşünmüştür. Yani diyor ki Erman bey, Bulgarlar Türk'tü ama Türklüklerini unutmuşlar ama bunu biz biliyoruz.

Erman beyin kukerler dediği kukeri(кукери) festivalinde koyun veya keçi postu da olabilen hayvana benzer, maskeli ve çan takılmış kostümlü erkekler Yeni Yıl ve Oruç'tan önce köylerde yürüyüp kötü ruhlara karşı dans ederler, bereket amaçtır.

Orta Asyacı, şamanlık kökenliliğe dair gibi tanımlarla önemsizleştirilmeye çalışıldığı gibi kötü çocukları kaçıran Krampus'tan ötürü bu geleneklerin Hıristiyanlık kökenli olabileceği düşünülebilir.

O sözde Türk geleneği diye tanıtılan gelenekteki deve ile Turoń arasında benzerlik olabilir mi?

veya Nuuttipukki ile birileri şamanlık arasında bağ buldu ise bunun Zentralasien kökenli olduğuna kim inanır?

Ya da İsviçre'de çocukları korkutan Tschäggättä Ork'larla birliktedir ve bunlar hep Zentralasien kökenlidir, ama işte bunu bir tek biz biliyoruz.

Slovenya'daki Kurentovanje festivalinde de Antalya'daki festivaldeki gibi bekar erkekler kostüm giyiyorlar veya aynı sözde Türk festivali denilen festivallerinde olduğu gibi hayvan kostümü kullanıyorlar, ama Noel'den sonra oluyor bu ve bu da bu festivalin Türk kökenli olduğunu kanıtlamaktadır.

Macarların Busójárás'ı, Hırvatların Zvončari, Romanya Comăneşti çingenelerin ayı kostümüne girmeleri gibi keçi gibi farklı kostümler içine giren erkeklere dair Romen gelenekleri...hakkında Orta Asyacı bir şamanlık tanımı yapılamaz.

Bükreş ile Bisertsi köyü arasındaki farkın Zentralasien'den daha çok olduğunu düşünen sözde akademik arkadaşlara göre Bulgaristan'daki Aleviler de Türktür ve bu nedenle adetleri Türklükle ilişkilidir, ama Romanya'ya yakın Bisertsi köyü dışında Bulgaristan'daki diğer Aleviler konusunu önemsemezler ve buna dair söyleyecekleri oldukça çoktur bu arkadaşların; ama yıl başlangıcı olarak kabul edilen Hıdırellez'de Pıngıdık ve diğer Hıristiyan geleneklerine benzer adetler uygulanır.

Bulgaristan'da sözde Zentralasien adetini sürdüren Bulgar Alevileri

Хъдрелез -- алиански карнавални игри от с. Бисерци

https://www.youtube.com/watch?v=4A9m75WO4B0

Yerel tanımlar daha çok Hıristiyanlık perspektifinde efsaneleştirmeye dayanır şekilde kabul edilebilir:

> Легендата разказва, че тези игри се играят послучай освобождението на племената от монолски плен. Цели 600 години хората са били принудени да живеят в една недостъпна планинска котловина. По време на последния погром 9 души от племето били спасени от плен по много интересен начин. Спасителят Али с една ръка обърнал пред врага цяла планина и езерото Хазер (Hazer). Накрая един стар вълк, пратеник на Али, им показал пътя и те успели да се изкачат на върха на планината. Вече били свободни. Пред тях се очертавала цялата планина Каф(Kafdağ) с планинските пътеки. В знак на радост тези хора запалили огньове на самия връх и ги прескачали.

Toplamda Antalya'daki köye özgü Pıngıdık isimli geleneğin bir Yunan Kültürüne ait bir gelenek olduğu ve bunun yerelleştirilmiş – içselleştirilmiş olduğu düşünülebilir. Bir gelenek haline gelmesi sebebiyle sorguya da kapalıdır.

Bu tür oyunlar Hıristiyan geleneğe yakın olduğundan Artvin'de de görülebilmektedir.

Oyun hakkında Şükrü Elçin *Anadolu Köy Orta Oyunları* isimli kitapta oldukça yüzeysel verdiğinden, Artvinli folklor araştırmacısı Hayrettin Tokdemir *Artvin yöresi folkloru* isimli kitabındaki bilgiler temel kabul edilmektedir ve yılbaşı çocuk eğlencesi olan *berobana* ile ilgili kitapta şu bilgilere yer vermiştir:

> Berobana : Ber – O-Bana, sözcüklerinden meydana gelen bileşik bir sözcüktür. Ber: Kırgız ve öbür bazı Türk Boylarında V nin " B " olarak söylenmesi nedeniyle " Ver " sözcüğü de " Ber ‘’ olarak söylenir. Allahberdi: Allah-verdi, gibi. Oyunun özelliği gereği gösteri yapılan her evden birçok cins bahşiş alınır. Böylece ‘’Ber-O-Bana’’ı Ver-Obana’’ birleştirilerek günümüzde anlamı aranmaksızın

‘’Berobana’’ olarak söylenmektedir. Bu oluşum Türklerin pratikliği sevmelerinin ve kıvrak zekâ sahibi olmalarının doğal bir sonucudur...

Bu kısa açıklamadan anlaşılacağı üzere, Berobana adıyla - sanıyla, sözüyle - özüyle Türk olup, atalarımızın armağanı olan güzel eğlenceli bir oyundur. Bu oyunu sergilemek üzere yılbaşı yaklaşırken köyün delikanlıbaşı, arkadaşlarını toplayarak yılbaşında yapacakları eğlencelerin plânını hazırlar.

...

Başka önemli bir konu da deve yapımı ile cindar ve soytarıların kıyafetlerini hazırlamaktır . Çünkü, oyunda başarıya ulaşabilmenin yetenekli elemanlar yanında, uygun maskelerin rolü çok iyi bilinmektedir. Onun için bu alanda köyde usta kişilerin yardımına başvurulur. Köyde hemen herkes kendilerini eğlendirecek olan kendi çocuklarına güçlük çıkarmak istemezler. Ellerinden geleni isteyerek yaparlar.

Böylece, altı soytarı, bir deve, bir deveci , bir cindar ' Müneccim ' bir kâtip , bir gelin ' Gelin kadın kıyafetine giren erkeklerden olur ', beş - altı tane cilimili adı verilen çeşitli gülünç kıyafette küçük çocuktan oluşan kadro tamamlanır. Ve oyun yılbaşında kapı kapı gezilerek oynanır.

Hayrettin Bey, Artvin’de bir köyde oynanan bir oyun için kelimeler bile Türkçe iken başka yere bakmak anlamsız olduğunu düşünmektedir ve kendisi için özellikle hemen yakın Gürcistan’a bakmak anlamsız olabilir.

Aziz Nicholas'ın yerine imam gelse de kostümler Hıristiyan Yılbaşı festivallerindeki kostümlere benzemektedir.

Orta Asya ile açıklanmaya çalışılan bu oyunlar Gürcü Kültürü'ne aittir:

> Берикоба, особое народное празднество, устраиваемое въ концѣ масляницы въ различныхъ концахъ Грузіи. Такъ какъ масляница обыкновенно выпадаетъ на начало весны въ февралѣ въ Грузіи начинаютъ цвѣсти деревья (наступилъ февраль, и вода проникла въ дерево, птицы заложили фундаментъ для гнѣздъ, говоритъ народная поговорка), поэтому является предположеніе, что „берикоба" близко стоитъ къ древнему торжеству весенняго солнцеворота. Характеръ груз. „берикоба" и греческаго празднества въ честь Деметры и Діонисія, какъ видно будетъ изъ изложенія, одинъ и тотъ же.

Berikaoba

http://www.nplg.gov.ge/wikidict/index.php/ ბერიკაობა

Oyunun ismi Berikaoba'dır(ბერიკობა / ბერიკაობა) ve soytarı denilen maskeliler berikalardır(ბერიკები).

Berika Gürcü mitolojisinde kara keçi donundaki doğurganlık tanrısı olarak tanımlanmaktadır, Gürcüce -oba son eki ise kelimeye Bereket Bayramı, festivali anlamı katmaktadır. Aynı ობა kelimesinde olduğu gibi.

Dolayısıyla gelenek ve tanımlama Julebukking ile ilgili olarak kabul edilebilir.

https://digitaltmuseum.no/021187977481/julegeita

Uwe Blasing şöyle bir ifade kullanmıştır: *Berobina demek, herkes Laz gibi giyinir*.

Yani Şavşat ile Hopa farklıdır veya farklı olarak ele alınabilir ve ბერობანა anlam taşımaz olarak kabul edilebilir.

İsim analizi ve oyun hakkında Uwe Blasing'in *Türkiye'nin Kuzey-Doğu Ucunda Oynanan bir Halk Oyununa Geçici Bir Bakış* isimli makalesi:

chveneburi.net/kultur/berobana-h463.html

Oyun ile ilgili eski görüntüler:

https://www.youtube.com/watch?v=fr40U5WFyQA

Bereket amaçlı yapılan festival genellikle Mart ayında düzenlenmektedir.

Oyunlarda damat berikaların başıdır, gelinse დედოფალი

Pıngıdıktaki yüzün siyaha boyanması ve keçi postu giyilmesi bu gelenekle benzerlik taşımaktadır:

> The Berika, the Keyen and various other personages taking part wore a beard and horns, goatskins and masks made of black felt, or had their faces smeared with coal or soot. It is probable that the Berika originally wore a mask in the form of goat's head. The point of interest here is that a black face or a black goat used to be an essential feature of ancient agrarian festivals: during the Hellenic festival of Demeter and Dionysius, dedicated to the regeneration of nature, Demeter's face was smeared with soot, while Dionysius wore the mask of a black goat; and the other participants also either smeared their faces with soot or wore black masks.

> Goatskins, horns and black felt masks were likewise featured in a Mesopotamian spring festival dedicated to the god Tammuz. The association of black goats, black masks and soot - smeared faces with all agrarian festivals is due to an ancient religious notion that the divinity of the earth was black. Thus the goat's mask worn by the Berika is connected with the cult of the earth. Such other features of this festival as sheepskin coats , goatskin capes and phallic symbols likewise deserve attention.

Paganlığa odaklı tanımlar kilise dışındaki çörten betimlemelerinin keçi biçimli olmasını açıklamamaktadır, ama biz bunları Krampus ile anlamlı olarak kabul edebiliriz.

https://www.pierres-info.fr/gargouilles/page127.html

Hayrettin Bey'in dil konusundaki açıklamaları ise izole diller olan Gürcüce ve Lazca gibi bu dilleri konuşan toplumların izoleliklerini açıklamaktan uzaktır. Toplumların dil kazanımlarında din ve mezhep gibi unsurlar etkilidir, örneğin bir İslam toplumda Arapça ve Farsça'nın olması normaldir; ama Gürcüce her ne kadar Hıristiyanlığın etkilerini barındırsa da yerellik baskınlığı ve izolelik daha etkili bir haldedir. Özellikle Gürcü Kültürü – Tarihi, Ermeni Kültürü – Tarihi gibi, özgün yapı mimarisine sahiplik ve bunu da yansıtan özgün mezartaşları bu açıdan önem ifade etmektedir.

El yazmalarındaki betimleme içerikleri İncil kökenliğinin etkisini ifade ettiğinden, Latincedeki kelimelerin bozulmuş hallerine dair araştırmalar da Gürcüce ve bağlı dil Lazcanın oldukça özgün ama oldukça yerel olduğunu göstermektedir; Sovyetler zamanında toplumların geleneklerini, festivallerini bile yasaklayan komünist faşizanlığın bu etkinin Rusçalaştırılma çabası bile başarısızla sonuçlanmıştır. Dolayısıyla Hayrettin Bey'in Allahverdi ile ilgili verdiği açıklamaları Alaverdi(ალავერდი) ile ilgili olması doğal sonuçtur.

Oyunlar her ne kadar bereket amaçlı yapılsa da karakterler açısından istilacılara karşı bilinç oluşturma amacının eklenmiş olduğu düşünülebilir.

Festivalde halkı ობოკობი gibi mitolojik yaratıklara benzer şekilde korkutan berikalar gibi insanlar da güreşmektedir ve Türkçe'de cevizli sucuk olarak bilinen çurçfelalar(ჩურჩხელა) ağaçlara asılır.

https://sputnik-georgia.ru/20200302/Ostrosyuzhetnaya-Berikaoba-kak-v-Gruzii-prazdnuyut-maslenitsu---foto-247866356.html

Geleneğin Hıristiyan kökenli olmasında önemli bir tema da insanın başkalaşması, yaratılışa ait olmayan bir cinssizliğe girmesidir. Buna göre soyut varlıklar varlardır ama cinsleri yoktur, erkek kadınlaşabilir ama bu yaratılışa karşıdır ve cinssiz, soyut hale gelir ve bu nedenle festivalde erkeklerin kadınlaşma kostümleri ile canavar kostümleri eş değerdedir:

> მსახიობობას გმობს დიდი სჯულისკანონიც, როგორც მიუღებელს ქრისტიანული ზნეობისათვის. კარნავალური კულტურა – გართობა, ცეკვა, სიმღერა, ბერიკაობა რჩებოდა მდაბიოთა საკუთრებად.
>
> ქრისტიანობა გამოდიოდა ნიღბებისა და გარდასახვის წინააღმდეგ – ადამიანი გულწრფელი უნდა ყოფილიყო და არა მრავალსახოვანი, რაც ცრუსა და მოღალატეს ნიშნავს.

Nevruz ve Berikaoba oyunlarına benzer geleneğin Ermeni Kültürü'ndeki adı Barekendan'dır(Բարեկենդան).

Genellikle Nevruz günü kutlanılmakla beraber Şubat ayının sonlarında da kutlanılmaktadır ama Oruç öncesi kutlanılması şarttır.

İnsanlar dans ederler, hem kışa tekrar hazırlanılacak işler öncesi şarap içerek eğlenirler hem de et ve şarap içilmesinin yasak olduğu Oruç zamanı tüketilmeyecek olanları tüketirler.

Oruç zamanında orucun varlığını insanlara hatırlatan kuklalar da(Ակլատիզ) bu festivalde hazırlanır.

Bu festivalde Şamdanlar Günü(Տեառնընդառաջ) kutlamalarındaki gibi ateş üzerinden atlanmaz ki ateş üzerinden atlayanlar da genellikle ya evliler ya nişanlılardır.

Slav geleneği olan Maslenitsa Korkuluğu yakıldıktan sonra benzer şekilde ateş üzerinden atlanır ama farklılıklar barizdir.

Kış ile Yaz arasında fark olduğundan Hıdrellez'deki* ateş üzerinden atlama ile Yaz Ortası Atlaması veya Aziz John Arifesi'nde ateş üzerinden atlama farklılığa sahiptir; ancak benzerlikle açıktır. Örneğin Yunanistan'da Aziz John Kutlamaları'nda bir keçi veya insan şeklinde bir samandan yapılmış korkuluk da yakılıp üzerinden atlanır; amaç Azazil ile ilişkili olarak kabul edileceğinden festivallerdeki karalıkla beyaz koyun postun farklılık ifade etme nedeni açıktır, Aziz John ve kötülüğün farklılığı gibi.

*Paskalya'daki yumurta adeti özellikle Trakya'da Hıdrellez için renkli veya kırmızı yumurtalar hazırlanması ile benzerlik taşımaktadır. Dolayısıyla geleneğin Aziz George Günü(Гергьовден) ile benzerlik taşıdığı da düşünülebilir. Yakın toplumlarda Zentralasien'e veya Eski Yunan veya Roma'ya uzanan farklılık aramanın toplumları ayrıştırma ile ilgili olarak kabul edilebilir.

Κλήδονα - Φωτιές του Αϊ Γιάννη

Ночь на Лысой горе

https://www.youtube.com/watch?v=AurwRjooYPk

Kriophoros yaşıyor

Farklılıklarda dikkat edilmesi gereken temel unsur sadece erkeklerin yer aldığı kötücül oyunlarla kadın erkeğin beraber yer aldıkları bereket oyunlarıdır:

> У Лужници и Нишави ,на месне и сирне покладе увече деца врте олалије иди оратнице. У Лужници дсца зову тај обичај оратнице, а у Нишави олалије. Још дању деца спреме своје олалије (оратнице), да би биле готове за први мрак. Обично се нађе једно рачвасто омање дрво, и између оних рачва, као у лроцеп, нагрпа се доста сламе и увеже. Свако дете направи по неколико ових оратница. И кад буде увече на покладе и јелне и друге (Сирне и Месне), онда се скупе сва деца у селу са овим својим оратницама

по раскршћима, те упале ове буктиње и врте са највећим уживањем и радошћу. То весеље траје највише пола часа у свим селима. И то врћење олалије види се увече у сваком селу. Па и пастири по својим појатама сами пале и врте олалије“. У селима Тврдици. Абланици, Козосмоде, Перушчици, Рншу, околини габровској, тетевенској (у Бугарској) и у Омољу пале се гомиле сламе олалије, које прескачу деца, момци, м девојке ради здравља, а затим поред ватре играју оро уз свирку.) Исти је обичај, изузев играња, и у срезу бо-љепачком, Алексинцу, Заглавку, Голаку, Црној Гори, Херцеговини, Рисну и Боки Когорској.) У селима ђевђелиске околине на покладе деца још за влдела донесу нарамник ражане сламе и на крају села, а најрадије на каквој узвишици наслажу на једну велику гомилу, коју увече запале. Ова се гомила сламе зове „орта копа“ (турски: опкољена гомила). Кад орта-кспа прегори, коло престане, а деца скачу преко ватре. За тим грабе пепео, гараве руке и лице, а кад орта-копа сасвим прегори, сви иду на чесму, оперу руке и лице и одатле оду кућама.[1]

Tabi gelenekler arasındaki iç farklılıklara dikkat edilmezse Perun gibi ateş üzerinden atlanılan ve sığır ve koyun gibi kurbanla ilişkili olabilecek Parilia ile gelenek arasında bağlar da kurulabilir:

...Парси су раније боравили и у Баку, где су такође имали свој свети огањ (запаљен нафтин гас). У старих Словена Перун је био бог ватреног грома. Као богови ватре катшто се помињу Крес и Огњан. (Отуда .Кресови“ и Огњена Мармја). Наш бадњак уочи Божића сведочи о давнашњем обожавању ватре у старих Срба. По пријему хришћанства, наши стари претци пренели су на св. Илију и на сестру његову, Огњену Марију, понеке атрибуте својих старих богова из многобоштва. У Хрватској називају се .кријесовима" оне ватре које се пале уочи Ђурђева и Ивања дне. У Хрватској се прича да су искре од кријеса оживљавале и тако су од њих постале бубице кријеснице, свиталке или свитци. У околини Алексинца лале се на покладе увече „олалије", ватре око којих се игра и скаче. Олалије потсећају на римске .палилије". Римски празник .палилије" слаже се са нашим Ђурђевданом. У Лици се на Ђурђевдан наложе велике ватре од прућа и гранчица. Тако је место римског божанства Палеса ступио наш св. Ђурђе. Летонци такођер палеувече на Ивањдан ватре —лиле, олалије — што сведочи о њихову словенском пореклу*.[2]

*Jāņi

[1] Петар Ж. Петровић, Лила, олалија и сродни обичаји, *8*
[2] Петар П. Илић, Ватра или огањ, *294*

Беле покладе

Erkeklerin kadın kıyafetleri giyebildikleri Barekendan festivalinde, keçi postundan yapılmış kıyafetli göstericiler(մեյմուն) veya ğadiler(ղադի) evlere gidip hediye alırlar.

Gürcistan ve Ermenistan'daki bahar festivalleri Malanka ile ilgili Romenlerin Yeni Yılla ilişkili Keçi Dansı gösterileri ile benzerlik taşımaktadır.

Bahar başlangıcının sembolü olan Malanka zamanında da maskeli erkekler evleri dolaşmaktadırlar.

Bir şeyleri pagan kökene muhakkak bağlama maksadını çeviriye de dayanan kitapları ile ispat ettiği düşünülen Muazzez İlmiye Çığ, Noel gibi kutlamalarının paganlığa dayandığını ifade etmiştir. Buna göre, Sümerler gibi göçebe kültürü temsil eden Türk Kültürünü de pagan kökende anlamlı tutarken kültürü köklülük açısından dallandırma maksadı bulunmaktadır; ancak Muazzez Hanım Ded Moroz'un Tataristan'da Kış Baba(Кыш Бабай) olarak bilinmesinin nedenini Tatarların sadece İslam değil de Hıristiyan da oldukları ve geleneğin Başkırtlarda daha farklı olarak kutlanılmasının demografik değer farkının Başkırtlardan daha fazla olmasından kaynaklandığı, bu kutlamalarda Şürele gibi mitoloji ile ilgili varlıkların maskelerle yer alması(Шүрәле) ve Tatar milliyetçilerin kendilerini Slavlardan ayrı bir pagan, köklü, tarihe ait Tatar gelenekleri içinde tanımlama gayretlerinin bulunduğu gerçeğini önemsiz olarak kabul etmiş olabilir mi?

Sonuçta cadılar aynıdır, ama Noel Baba'nın dişi hali olan ve süpürge sapına binip İtalya'daki iyi çocuklara Epifani'de hediye götüren Befana(بيفانا) biraz daha farklıdır veya Fas dahil Kuzey Afrika'da Berberiler arasında Yeni Yıl olarak kutlanılan Yennayer(يناير) festivaline konu olan çocuklara hediye getiren Yennayer de bir kadındır.

Genellikle bir şeyleri saklamak, kişisel ihtirasları veya iktidarlarını korumak için bir şeyler bahane edilebilir, aynı, önceki yazılarımızda konu aldığımız, komünist güdümlülüklerde olduğu gibi. Örneğin iç savaş çıkacak, dış mihraklar, salgın var...ama toplum ne kadar izole olursa o söylenilen daha etkili şekilde gerçekleşecektir ve oldukça ilginç şekilde bu olay gerçekleşir. Örneğin Idi Amin sürekli ajanlarla Uganda'nın bir istilaya uğrayacaklarını söylemiştir; ama ekonomisini berbat hale getirdiği Uganda içinde iktiradarını korumak için Sovyet güdümlülüğü ön gören Filistin ve Libya'nın direkt destekleri ve Suudi Arabistan ve Pakistan'nın destekleriyle Uganda ordusunu değil de çetesini Tanzanya'ya saldı ve çapulcu çetesi yenilince Uganda'ya Tanzanya ordusu girdi veya komünist faşistler Polonya'da iktidarları yıkılmasın diye özellikle sıkıyönetim zamanında yapmadıklarını bırakmadılar ama Polonyalılar komünist güdümlü lambayı patlattılar.

Krampusa sadece olmayan bir varlık olarak bakmak yanıltıcı olabilir. Çünkü çocukları ailelerinden kaçıran Krampus ile Yunanistan'da Ana Vatan'nın çocuklarını kaçıran Komünist ideoloji – canavarı arasında fark yoktur veya Doğu'nun altınları karşısında inançlarını kanlarını akıtanlar veya çeşitli maddeler için ailelerine, topluma karşı gelenler Krampus'un çerçevesidir ve onlar Kilise içine giremezler, ölü bedenleri Kilise'nin toprağında kabul edilmezdir. Böylece çocuk hem topluma hem ailesine yabancı hale gelir hem de manevi huzurdan uzaklaşır.

Krampus çocukları kandırıp kaçırır, ideolojiler veya dünyevi haz ve şatafatı propaganda eden de benzerdir. Bu yüzden toplumda kaosun olmaması için insanların korkularından faydalanılması bir gerekliliktir. Örneğin İzlanda gibi oldukça izole ve

hayat şartlarının zor olduğu bir toplumda Jólakötturinn Noel Arifesi öncesi yeni elbise almayanları yiyen kedidir veya ailesini üzen – itaat etmeyen çocukları ailelerinden isteyen veya Noel zamanı Krampus gibi çocukları kaçırıp yiyen cadı biçimli dev Grýla'dır veya Aziz Nicholas çocuklara hediye dağıtırken kötü çocukları döven Père Fouettard'dır.

Chernivtsi'de Malanka festivali ve Chlausjagen'de maskeliler

Türk köyü denilen Belçika'daki Faymonville isimli köydeki festival görüntüleri de bir Hıristiyan gelenek sürecini tanımlarken birileri bir şeyleri meze olarak pazarlama yapabileceklerini düşünmektedirler. Örneğin köyün Fransa ve Almanya arasında yer alması gibi Almanların 1880'lerde Polonya'da Lehçenin okullarda yasaklanması alternatifinde Almancayı sunması gibi Valonca'da yasaklanmıştır ve buna Başrahip Joseph Bastin karşı çıkması önemli değildir, büyüklere masallar önemlidir.

Yerleşimle ilgili açıklamalar:

> Turc . — Les habitants de Faymonville sont connus partout sous cette appellation et ils ne s'en offensent nullement , à telle enseigne que le croissant figure sur leur drapeau et que le café principal du village s'est appelé longtemps : Au Sultan. La légende veut qu'ils aient pris le parti des Turcs contre les chrétiens à la bataille d'Amblève (716). Cette bataille, qui mit les Austrasiens aux prises avec les Neustriens, est connue dans le folklore du pays de St-Vith sous le nom de Türkenschlacht ou de Heidenschlacht. — L'appellation a pu venir aux « Wallons » de Faymonville de ce qu'ils faisaient partie de la mayeurie « allemande » et de la paroisse « allemande » de Butgenbach, au pays de Luxembourg : turc, signifierait « exclu, excommunié de la Wallonie ». C'est l'opinion que j'ai émise, il y a trente ans, dans la préface de mon Vocabulaire de Faymonville (s). J'incline aujourd'hui vers une autre explication : aux XVIe et XVIIe siècles, la principauté de Stavelot a été souvent mise à contribution par ses Abbés-Princes pour les besoins de la Chrétienté contre les Turcs envahisseurs du Saint-Empire ; les collectes étaient fréquentes dans les églises relevant des deux monastères, à Waimes par exemple, et elles n'étaient peut-être pas populaires. Elles laissaient les gens de Faym on ville assez indifférents.

> Cela aura suffi pour que les Waimerais les accusent de pactiser avec l’ennemi de la chrétienté et leur décochent le nom de Turcs.

Alman kaynaklarında Türk tanımı da yoktur, herhalde Almanlar Türkleri İstanbul’da kıskanıyordu; ama Almanlar köyü ele geçirdiklerinde köyün ismini Almanlaştırmışlardır.

Dolayısıyla açıklamalar tarihi gerçeklerle uyumsuzdur, uydurma tarihin bir yansımasıdır ortada olan.

Bu köye dayalı olarak bir şeyler düşünmek biraz şöyledir, kortej(cortège) geçidinde hippiler ve Western’de Saloon’da dans eden sanatçıların benzerleri var Amerika tarihi yaşıyor, yaşatılıyor.

Bunu görmeyenler şunu görüyorlar ve sanki her şey böyle imiş bir hava estirmektedirler.

2014 tarihinde bir kampanya furyası başlatılmıştır, kostümler parayla alınmıştır ve köye para yardımı yapıp gösteride yer almak için insanları köye toplamışlardır. Buna rağmen tanımlar açıktır:

> À Faymonville; un cortège escorte un mannequin travesti jusqu'au grand feu, le mardi gras, dépuis le début le debut des années soixante.

> C'est probablement à cette condition particulière que ses habitants doivent le surnom de Turcs qui leur est donné par leurs frères wallons. Turc signifiera ici excommunié, exclu de la Wallonie.

Türkiye'de olmasa bile Yunanistan'da Yeniçeriler, Osmanlı'nın Yeniçeri Katliamı gibi Yunanistan'nın Kurtuluşu'na giden yoldaki temel olan Naousa Katliamı'nı hatırlatan festivalde hatırlanılmaktadır(Γενίτσαροι και Μπούλες).

Balkan Tarihi ve Kültürü çerçevesinde anlamlı olduğu düşünülebilecek Yeniçerilerin Balkanlar için taşıdığı önem ile Anadolu arasında fark olduğundan, Balkanlarda Yeniçeri türküleri ve Anadolu'da Osmanlı mehteranı bulunmaktadır

Στην πόρτα σου Σαλονικιού – Θεσσαλονίκη

https://www.youtube.com/watch?v=6Lc8LFhintE

https://www.youtube.com/watch?v=IgTi5olJOgI

https://www.youtube.com/watch?v=l_eBuXyVP0o

https://www.youtube.com/watch?v=Am-oHb4_8Tk

https://www.youtube.com/watch?v=jzQasxe-Bgk

Pıngıdık Yunan Kültürü'ne ait bir gelenek olarak daha fazla anlam ifade ettiğinden Yunanistan'da benzer adetin adı, Bereket Yılı – Yeni Yıl anlamında Ευετηρία'dır veya Kül Pazartesi'dir. Çanlar, yüzün siyaha boyanması, boynuzlu kostümler aslında 7 Ocak Aziz John yortusu ile diğer tarihler arasında farklı olanların farklı olmadığını gösterebilir.

Siyah anlamında korsanlıkla ilişkili Arap kıyafetleri

Meydanda yanan dev ateşli şenlik olan Surva festivalinde maskeli Survakarlar çıngırak taşımaktadırlar

Магията на "Сурова" в Пернишко

https://www.youtube.com/watch?v=L9yjcfUuBa8

Hayaletlerin Gecesi festivali(Νύχτας των στοιχειών)